

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 30.5.2008
COM(2008)329 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK
ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK**

Úton az európai e-igazságügyi stratégia felé

SEC(2008)1947
SEC(2008)1944

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK

Úton az európai e-igazságügyi stratégia felé

1. BEVEZETÉS

Az Amszterdami Szerződés hatálybalépése óta az európai igazságügyi térség tagadhatatlanul megvalósult. Alapjául számos olyan jogi aktus szolgál, amelyek célja biztosítani a bírósági határozatok kölcsönös elismerését, megteremteni a nemzeti igazságügyi hatóságok közötti együttműködés kultúráját, valamint támogatni a polgárok szabad mozgását a belső határok nélküli európai térségben.

Ezzel egyidejűleg szerte Európában egyre nagyobb az igény az igazságszolgáltatásra, ami növeli az igazságszolgáltatási rendszerek munkaterhét, és a munkamódszerek folyamatos kiigazítását teszi szükségessé gyakran szűkös költségvetési feltételek mellett.

Az információs és kommunikációs technológiák (a továbbiakban: IKT) bevezetése az igazságügyi szervek ügyvitelébe megoldások kidolgozását teszi lehetővé annak révén, hogy meggyorsítja az igazságszolgáltatás működését, valamint hozzájárul az eljárások ésszerűsítéséhez és a költségek csökkentéséhez.

Az „e-igazságszolgáltatás” kezdő lépést jelent az igazságszolgáltatáshoz való jog, az igazságügyi hatóságok közötti együttműködés, valamint maga az igazságszolgáltatás hatékonyságának előmozdítására irányuló igény kielégítése felé. Noha kívánatos és elkerülhetetlen, az IKT igazságszolgáltatás terén való fejlesztése elvárásokat is ébreszt, és kérdések sorát veti fel.

E közlemény célja olyan átfogó stratégiát ajánlani, amely szinergiát teremt az európai dimenzió és a nemzeti szinten tett erőfeszítések között, valamint hozzáadott értéként a méretgazdaságosság megteremtését kínálja.

A Bizottság fontosnak tartaná, ha az e-igazságszolgáltatással kapcsolatos erőfeszítések

- **biztosítanák az operatív projektek prioritását;**
- **biztosítanák a decentralizált struktúrák prioritását anélkül, hogy figyelmen kívül hagynák az európai szintű koordinációra irányuló igényt;**
- **kiváltképpen tiszteletben tartanák a meglévő jogi keretet, és az e célra alkalmas IKT-eszközöket az elfogadott jogi aktusok hatékonyságának fokozása érdekében alkalmazzák.**

Az Európai Tanács¹ és az Európai Parlament ismételt kérésére válaszul e közlemény az e-igazságszolgáltatásra olyan stratégiát javasol, amelynek célja fokozni a polgárok által az

¹ Az Európai Tanács 2007. június 21–22-i és 2007. december 14-i következtetései.

európai igazságügyi térségbe vetett bizalmat; ez utóbbi a legitimitás egyik fő forrása az Unióban, ahol a jogállamiság alapvető értéket képez.

2. MI AZ E-IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS?

Az e-igazságszolgáltatást olyan megközelítésként lehetne meghatározni, amely IKT alkalmazásával javítja a polgárok igazságszolgáltatáshoz való jogának érvényesülését és a jogi eljárások hatékonyságát; ez utóbbi alatt értünk minden olyan tevékenységet, amely valamely jogvita rendezésére vagy valamely viselkedés büntetőjogi megtorlására irányul.

Az e-igazságszolgáltatás fejlesztése a jogrendszerek korszerűsítésének kulcsfontosságú eleme, a Bizottság pedig már régóta ösztönzi az IKT felhasználását az igazságügyi együttműködés előmozdítására.

2003 óta a Bizottság létrehozta a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes európai igazságügyi hálózat honlapját², valamint támogatást nyújtott a büntetőjogi atlasz és a polgári jogi atlasz létrehozásához, amelyek segítségével a gyakorlati szakemberek azonosítani tudják egy adott térség illetékes igazságügyi hatóságait. A Bizottság továbbá mindig is ösztönözte a videokonferenciák szervezését és a dokumentumok igazságügyi hatóságok közötti elektronikus továbbítását, továbbá aktívan részt vett a bűnügyi nyilvántartások összekapcsolását célzó projektben is.

Az e-igazságszolgáltatás különleges terület az e-kormányzat szélesebb keretén belül. Az e-igazságszolgáltatás IKT alkalmazását jelenti valamennyi igazgatási eljárásban. Az infrastruktúra biztonságossá tételére és a dokumentumok hitelesítésére irányuló projektek során már keletkeztek tapasztalatok, amelyeket most fel kell használni. A Bizottság az IDABC (közigazgatási rendszerek, gazdasági szervezetek és állampolgárok rendelkezésére álló interoperábilis páneurópai elektronikus kormányzati szolgáltatások) programon belül elő kívánja mozdítani az európai interoperabilitási keretet³. Az **e-aláírás** és az **e-személyazonosság** terén folytatott európai szintű munkálatok⁴ különösen fontosak az igazságszolgáltatás területén, ahol az ügyletek hitelesítése alapvető jelentőséggel bír.

Az e-igazságszolgáltatás várhatóan igen széles körre kiterjed majd, és párhuzamosan együtt kell haladnia az európai igazságügyi térség fejlődésével és a műszaki újdonságokkal. Az egyes projekteknek azonban hamarosan el kell kezdődniük. Annak érdekében, hogy a túlzottan széles körű tevékenység ne gátolja az uniós fellépés hatékonyságát és hitelességét, meg kell határozni a jövőbeli tevékenységek körét.

Egyes projektek nem tartoznak az igazságszolgáltatás körébe, sokkal inkább az e-kormányzat részét képezik. Bizonyos tevékenységek néha igazságszolgáltatási intézmények bevonását is magukkal hozzák, holott inkább igazgatási jellegűek (például az ingatlan-nyilvántartások vagy a European Business Register nevű európai cégnyilvántartás)⁵. Ezzel ellenkezőleg olyan tevékenységek, mint például a választottbírói eljárás vagy az alternatív vitarendezés

² <http://ec.europa.eu/civiljustice/>

³ <http://ec.europa.eu/idabc/> Előzetes felmérés az e-kormányzati alkalmazásoknál használandó e-aláírások kölcsönös elismeréséről (2007) és az elektronikus személyazonosság-megállapító rendszerek interoperabilitásáról a páneurópai elektronikus kormányzati szolgáltatások (PEGS) terén (2007).

⁴ Az e-aláírás egységesítésének vonatkozásai (2007),

http://ec.europa.eu/information_society/europe/i2010/docs/esignatures/e_signatures_standardisation.pdf

⁵ COM(2007)807, 4.2. pont; www.ebr.org; www.briteprojet.net

mechanizmusai esetleg az e-igazságszolgáltatás hatálya alá kerülhetnek, még akkor is, ha nem igazságszolgáltatási szervek bonyolítják őket.

A Bizottság véleménye szerint az e-igazságszolgáltatás elsődleges célja egész Európában a polgárok javára fokozni az igazságszolgáltatás hatékonyságát. A prioritási projekteknek tehát először is hatékonyabbá kell tenniük az igazságszolgáltatás terén folytatott munkát, és elő kell mozdítaniuk a polgárok igazságszolgáltatáshoz való jogának érvényesülését. Hozzá kell továbbá járulniuk az igazságszolgáltatás területén meglévő európai aktusok végrehajtásához, valamint ha lehetséges, bevonni ebbe az összes vagy a lehető legtöbb tagállamot.

3. A NEMZETI ÉS EURÓPAI SZINERGIÁK ELŐMOZDÍTÁSA

3.1. *A bevált gyakorlatok nemzeti szintű cseréjének megerősítése*

Az e-igazságszolgáltatás fejlesztése alapvetően a tagállamok szándékán múlik. A Német Tudományos Akadémia által az e-igazságszolgáltatásról nemrégiben készített tanulmány⁶ bizonyította, hogy az Európai Unióban egyre inkább alkalmazzák az IKT-t az igazságszolgáltatásban. Az igazságszolgáltatás hatékonyságát szolgáló európai bizottság (CEPEJ) által a közelmúltban e témában közzétett jelentés⁷ ugyanezt állapította meg.

Nemzeti szinten számos projekt segíti a polgárokat, hogy hatékonyabban információhoz jussanak: a jogrendszerre, a jogalkotásra és az ítélkezési gyakorlatra vonatkozó információk elérhetők az interneten; a peres felek és a bíróságok közötti elektronikus kommunikációs rendszerek folyamatosan fejlődnek; bizonyos esetekben teljes mértékben elektronikus eljárásokat vezettek be. A szóbeli meghallgatások elektronikus eszközökkel történő rögzítése is egyre elterjedtebb.

Európai szinten számos szakmai szervezet dolgozik figyelemre méltó projekteken, amelyek célja az információcsere vagy az együttműködés előmozdítása; ilyen például az Európai Unió Államtanácsainak Szövetsége internetes oldala⁸, az EU legfelsőbb bírósági nemzeti esetjogának közös honlapja⁹ vagy az európai végrendelet-nyilvántartási hálózat¹⁰.

A Bizottság véleménye szerint ezeket a projekteket ösztönözni kell, a szerzett tapasztalatokat közzé kell tenni és alkalmazni kell. E tekintetben az igazságügyi fórum¹¹ létrehozása kínál figyelemre méltó távlatot. A fórumon belül létrehozna majd egy „e-igazságszolgáltatás” alcsoportot, amelynek kiemelt feladata lesz elősegíteni a helyes gyakorlatok nemzeti jogrendszerek és igazságügyi szakemberek közötti cseréjét.

⁶ 9573/07 JURINFO 17.

⁷ „Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása az európai államokban”, az igazságszolgáltatási rendszerek értékelésével foglalkozó munkacsoport (CEPEJ), Európa Tanács (CEPEJ(2007)22Prov).

⁸ <http://www.juradmin.eu/>

⁹ <http://www.network-presidents.eu/>

¹⁰ Vö. www.cnue.be

¹¹ COM(2008)38.

3.2. Az európai koordináció megerősítése és az e-igazságszolgáltatásnak az európai igazságügyi térség kialakításának szolgálatába állítása

Számos e-igazságügyi projekt van jelenleg folyamatban. A már említetteken túl meg kell még említeni valamennyi olyan projektet is, amelyek az Európai Unió¹², valamint intézményi vagy magán érdekeltek¹³ által kialakított jogi dokumentációkat érintenek.

E projektek támogatása mellett a Bizottság fontosnak tartja megerősíteni az Európai Unió által a jog területén végzett tevékenységek közérthetővé, hozzáférhetővé és hatékonyá tételét, valamint olyan projektekre összpontosítani, amelyek valóban hozzáadott értéket teremtenek az európai igazságügyi térség számára. Ugyanis míg a jogalkotás az igazságszolgáltatás területén jelentősen előrelépett, hatása gyakran korlátozott marad az átültetés nehézségei miatt (különösen büntető ügyekben), valamint mert eredményeiről a szakemberek gyakran nem tudnak. Napjainkban Európa jogi integrációjának egyik fő kérdése tehát létrehozni azokat az eszközöket, amelyek az elfogadott jogi aktusok gyakorlati hatékonyságának fokozásához szükségesek. E tekintetben az e-igazságszolgáltatás kiemelkedő lehetőségeket kínál.

Ez az oka annak, hogy az Európai Bizottság európai szinten kíván hozzájárulni az e-igazságszolgáltatás eszközeinek megerősítéséhez és fejlesztéséhez, szoros együttműködésben a tagállamokkal és egyéb partnerekkel, elsősorban az Eurojusttal és a polgári jogi és büntetőjogi hálózatokkal. A tagállamok erőfeszítéseinek támogatása mellett a Bizottság saját maga is ki kíván fejleszteni számos informatikai eszközt, amelyek lehetővé teszik majd a rendszerek interoperabilitásának fokozását¹⁴, megkönnyítik a lakosság igazságszolgáltatáshoz való jogának érvényesülését és az igazságügyi hatóságok közötti kommunikációt, továbbá európai szinten jelentős méretgazdaságosság elérését teszik majd lehetővé.

4. MELYEK A FELLÉPÉS PRIORITÁSAI 2008 ÉS 2013 KÖZÖTT?

Az Európai Unió e-igazságszolgáltatásra irányuló fellépése révén a polgárok – különösen ha bűncselekmény áldozatává váltak – anélkül juthatnak információhoz, hogy a rendszerek sokféleségéből kifolyólag nyelvi, kulturális vagy jogi akadályok gátolnák őket. E fellépéseknek továbbá olyan mechanizmusokat is támogatniuk kell, amelyek előmozdítják az igazságügyi hatóságok közötti együttműködést.

4.1. Európai e-igazságszolgáltatási honlap a polgárok és vállalkozások igazságszolgáltatáshoz való joga érvényesülésének megkönnyítésére Európában

A polgárokat és vállalkozásokat szolgáló e-igazságszolgáltatási honlap létrehozásának elő kell segítenie az európai fellépés láthatóságát, valamint hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az igazságszolgáltatáshoz való jog egyre inkább érvényesíthető legyen Európában. Végző célként a honlap az európai igazságügyi térség arculatává válik, és ily módon beilleszkedik majd az interneten keresztül folytatott általános kommunikációs politikába¹⁵.

¹² EUR-Lex – <http://eur-lex.europa.eu>; N-Lex – <http://eur-lex.europa.eu/n-lex> és a JURE adatbázis.

¹³ www.caselex.com

¹⁴ A Bizottság cselekvési tervet nyújt majd be az e-aláírás és az e-személyazonosság interoperabilitása vonatkozásában.

¹⁵ [SEC\(2007\)1742](#).

Legalább három feladatot kell majd ellátnia:

a) Az információhoz való hozzáférés biztosítása

A honlap saját nyelvükön tájékoztatja a polgárokat az igazságszolgáltatási rendszerekre és eljárásokra vonatkozó információkról. A más tagállamokban hatályos szabályok ismeretének hiánya ugyanis az egyik olyan fő tényező, amely akadályozza a polgárokat abban, hogy jogaikat az Unió egyéb tagországaiban is érvényesítsék.

A honlap ismerteti különösen:

- **az európai és nemzeti információkat az áldozatokat a büntetőeljárás során megillető jogokkal, valamint a kártérítéshez való joggal kapcsolatban;**
- **a polgárokat valamennyi tagállamban megillető alapvető jogokat (büntetőeljárás alá vont személyek jogai);**
- **azon alapvető elveket, amelyek a polgárok bírósághoz való forduláshoz való jogát érintik egy másik tagállamban, vagy a védelemhez való jogukat, ha idézésre ilyen bíróság előtt kell megjelenniük.**

A honlapon gyakorlati információk is megtalálhatók lesznek, különösen az illetékes hatóságokra, valamint arra vonatkozóan, hogyan lehet velük kapcsolatba lépni, hogyan lehet (kötelezően vagy szabadon) ügyvédi képviselőt és költségmentességet igényelni.

Ezen információk részben már megtalálhatók a polgári jogi ügyekben illetékes európai igazságügyi hálózat honlapján. Ezeket az információkat elhelyezik majd a honlapon, és kiegészítik a büntetőjog és az áldozatokat megillető jogok vonatkozásában.

b) Iránymutatás

A honlap továbbá elvezet a már meglévő oldalakra (Eur-lex, Pre-lex, SCADPlus, Eurovoc és IATE), az európai jogi intézményekhez, valamint az igazságszolgáltatás terén működő különféle hálózatokhoz és eszközeikhez.

Ezenfelül a honlap egyes európai szinten összekapcsolt nyilvántartásokhoz is elirányít majd oly módon, hogy linkek találhatók meg rajta az ilyen projekteket irányító szervekhez¹⁶.

c) Közvetlen hozzáférés egyes európai eljárásokhoz

Hosszú távon el lehetne érni, hogy az európai eljárások teljes mértékben elektronikusan folyjanak. Ennek jogalapja már létezik: ilyen például a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló rendelet¹⁷ vagy az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló rendelet¹⁸.

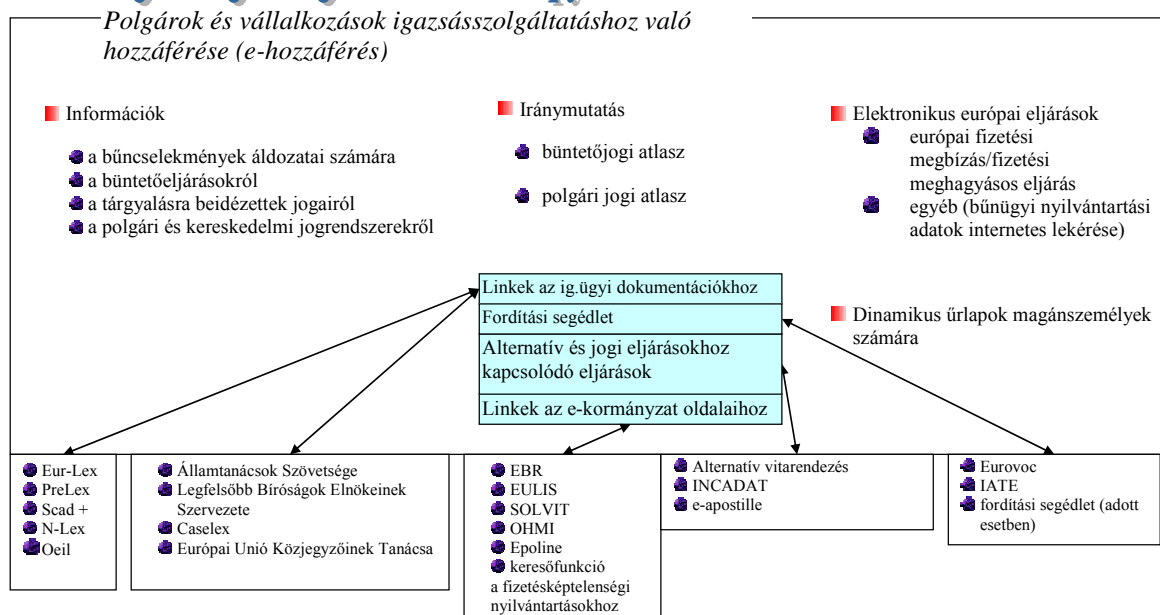
¹⁶ Cégnyilvántartások – European Business Register (EBR) és ingatlan-nyilvántartások – Európai Földhivatali Információs Szolgáltatás (EULIS). Az összekapcsolt fizetéseképtelenségi nyilvántartások közvetlenül elérhetők lesznek a honlapon keresztül, vagy közvetve kell majd megkeresni őket a választott megoldástól függően.

¹⁷ Az 861/2007/EK rendelet, HL L 199., 2007.7.31.

¹⁸ Az 1896/2006/EK rendelet, HL L 399., 2006.12.30.

Meg kell vizsgálni annak lehetőségét is, hogy bizonyos ügyletek (például eljárási költségek) esetén lehessen a honlapon keresztül fizetést teljesíteni, csakúgy, mint a későbbiek vonatkozásában azt, hogy a polgárok az interneten keresztül erkölcsi bizonyítványt kérhessenek az általuk választott nyelven.

Az e-igazságszolgáltatás honlapja

4.2. E-igazságszolgáltatás a hatékonyabb igazságügyi együttműködés érdekében

Elektronikus eszközök kifejlesztésének kell az EU igazságügyi együttműködést szolgáló eszközei végrehajtását kísérnie. Ezen eszközök kifejlesztése során a Bizottság a két meglévő igazságügyi hálózatra és az Eurojustra kíván támaszkodni. Amikorra az eszközök rendelkezésre állnak, a megfelelő tájékoztatási és képzési intézkedéseket is végre kell hajtani. Ennek érdekében a Bizottság szorosabban fog együttműködni az érintett nemzeti és európai képzési struktúrákkal, és különösen az európai igazságügyi képzési hálózattal, hogy megerősítse a jogi szakemberek számára az e-igazságszolgáltatás területén alkalmazott eszközökről tartott képzéseket.

4.2.1. A bűnügyi nyilvántartások összekapcsolása projektjének továbbvitele

A bűnügyi nyilvántartások összekapcsolása az a terület, amelyen az e-igazságszolgáltatás terén tett erőfeszítések a legtöbb eredményt hozták. Jól példázta, hogyan válhat egy néhány tagállam által elindított projekt fokozatosan valóban európai léptékűvé.

A Bizottság dolgozik annak érdekében, hogy lehetővé tegye valamennyi tagállam számára a mihamarabbi csatlakozást. Ennek érdekében számos jogalkotási javaslatot¹⁹ nyújtott be azzal a céllal, hogy tisztázza a jogi keretet és lehetővé tegye az elektronikus csatlakozást. A

¹⁹ Javaslat tanácsi kerethatározatra a bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról, COM(2005)690 végleges/2. ECRIS határozatjavaslat.

bűnügyi nyilvántartásból származó információk cseréjének megszervezéséről szóló kerethatározat hatálybalépése előkészítésének részeként a Bizottság két megvalósíthatósági felmérést indít majd annak érdekében, hogy összehangolja a projekttel kapcsolatos fejlesztéseket, valamint hogy kiterjessze az információk cseréjét a harmadik országok bűncselekmények elkövetése miatt elítélt állampolgáira.

Ez a projekt két példával is szolgál az európai fellépés által teremtett hozzáadott értékre:

- az információk cseréje csak akkor valósulhat meg, ha az információ egynemű és kölcsönösen érthető, ennek érdekében komoly munkára volt szükség a kísérleti projekt²⁰ során, amelyet egy nemrégiben elkészült bizottsági javaslatban ismertettek is;
- 2009-ben a Bizottság a tagállamok számára hozzáférhetővé tesz egy olyan szoftvert, amelyet arra fejlesztettek ki, hogy rövid időn belül valamennyi bűnügyi nyilvántartás bekapcsolódhasson az adatcserébe²¹. Ez a referenciarendszer – együttesen a közigazgatási rendszerek közötti transzeurópai telematikai szolgáltatások továbbfejlesztett kommunikációs hálózatának, az sTESTA-nak az alkalmazásával – lehetővé teszi majd a méretgazdaságosság elérését, miközben elkerülhetővé válik, hogy az egyes tagállamok külön fejlesztéseket végezzenek, valamint meg is könnyíti majd a projekt technikai működését.

A Bizottság számára ez a munka az e-igazságszolgáltatás elsődleges prioritását jelenti, mivel az összes tagállamot érinti, az igazságügyi együttműködés gyakorlati fejlesztését hozza magával, valamint erősíti az egymásba vetett bizalmat. Mindazonáltal fontos lesz ezen információcserénél túllépni az igazságügyi együttműködés határain és egyéb célokat is kitűzni (például tájékozódás bizonyos állásokra való alkalmatlanság feltárása érdekében).

4.2.2. Az információk biztonságos cseréjére szolgáló hálózat megteremtése az igazságügyi hatóságok közötti információcsere terén

Az igazságügyi hatóságoknak képesnek kell lenniük arra, hogy a bizalmas adatok cseréjét teljes titoktartás mellett valósítsák meg. Büntetőjogi ügyek tekintetében²² ezt számos európai aktus biztosítja; most azonban azon van a hangsúly, hogy előrehaladjunk a már elvégzett munkára, különösen az Eurojust által kifejlesztett EPOC III projektre alapozva. Egy ilyen mechanizmusba be lehetne építeni az Igazságügyi Atlasz és az európai kézikönyv²³ egyes funkcióit, hogy az igazságügyi hatóságokat átfogó jellegű támogató eszközzel lássák el az igazságszolgáltatás terén megvalósuló kölcsönös segítségnyújtás érdekében. Hosszú távon ki lehetne továbbá egészíteni az információcserét szolgáló virtuális tér elfogadásával, amely integrált fordítórendszerrel lenne ellátva, hogy ugyanazokat az ügyiratokat hozzáférhetővé

²⁰ 2008 áprilisában 13 tagállam vett részt ebben a projektben.

²¹ A bűnügyi nyilvántartások összekapcsolásának gyakorlati előnyeit jól illusztrálja, hogy az elektronikus kapcsolat működésének első hónapjában Franciaország és Németország több információt cserélt ki egymással, mint a megelőző 10 évben összesen.

²² A Tanács 2002. június 13-i 2002/584/IB kerethatározata; az 1998. június 29-i együttes fellépés, HL L 191., 1998.7.7., 4. o.

²³ A kézikönyv lehetővé teszi, hogy jogsegély iránti megkeresésre egységesített eljárást alkalmazva kerülhessen sor.

tegye számos nemzeti igazságügyi hatóság számára. Ez a projekt figyelembe veszi majd az információcserék és személyes adatok biztonságossá tétele terén addig elért fejlődést²⁴.

4.2.3. A videokonferenciák tartásának elősegítése

Számos európai szinten elfogadott aktus rendelkezik a videokonferenciák tartásának lehetőségéről az igazságszolgáltatási eljárások során²⁵. Ezek a lehetőségek azonban kulturális, nyelvi vagy műszaki okokból kihasználatlanok maradtak²⁶. A Tanács egy nemrégiben készült tanulmánya²⁷ kimutatta, hogy noha a jog a tagállamok többségében lehetővé teszi a videokonferenciák tartását, e lehetőség kihasználására az országok közötti viszonylatban – annak ellenére, hogy engedélyezett – ritkán kerül sor. Mindazonáltal a lehetőség fokozott kihasználásából származó előnyök egyértelműek: idő- és pénzmegtakarítás, kevesebb utazás, rugalmasság stb.

Fel kell tehát lépni annak érdekében, hogy az igazságügyi hatóságok figyelembe vegyék ezen új technológiák alkalmazásának előnyeit a határokon átnyúló polgári jogi és büntetőjogi eljárások terén.

A Bizottság támogatni fogja a nemzeti erőfeszítéseket, és gondoskodik arról, hogy a technológiák tekintetében történő választások lehetővé tegyék az európai interoperabilitást. A polgári jogi és büntetőjogi hálózatokkal együttműködésben a Bizottság olyan használati útmutatót tesz majd fel az internetre, amely általános érvényű, valamint az egyes tagállamokra vonatkozó fejezeteket is tartalmaz majd a használat jogi és technikai feltételeinek értelmezésére. A két igazságügyi atlasz alapján pedig majd lehetővé válik a szükséges felszereléssel rendelkező bíróságok azonosítása.

4.2.4. A fordításhoz nyújtott segítség

A soknyelvűség jelentős kihívást jelent a valóban európai igazságügyi térség kialakítása során. A bírósági eljárásokra szinte kizárólag nemzeti nyelven kerül sor, és az idegen nyelvek használata csak kis mértékben elfogadott. A Bizottság ennél fogva olyan fellépéseket javasol, amelyek a bírósági üléseket kísérő fordításra és tolmácsolásra irányulnak.

- Automatizált fordítóeszközök kifejlesztése

Az automatizált fordítás egy másik nyelven írt dokumentum tartalmáról nyújthat rövid időn belül némi tájékoztatást. Nyilvánvalóan jól használható a bírósági üléseken is. Amikor az ügyirat terjedelmes, az automatizált fordítás lehetővé teszi, hogy gyorsan fel lehessen ismerni azokat a tartalmi elemeket, amelyek más ügyeknél is hasznosak lehetnek, és amelyeket érdemes szakfordítóval lefordíttatni. Néhány perc alatt lehetővé teszi továbbá alapismeretek megszerzését a külföldi bírói határozat vagy az eljárásban fontos dokumentum tartalma tekintetében.

²⁴ <http://cordis.europa.eu/ist/trust-security/index.html>

²⁵ A 2000. május 29-i egyezmény (10. cikk); a 2001. március 15-i 2001/220/IB kerethatározat; a Tanács 2001. május 28-i 1206/2001/EK rendelete (10. és 17. cikk); a 2004/80/EGK irányelv (9. cikk); az Európai Parlament és a Tanács 2007. július 11-i 861/2007/EK rendelete (9. cikk).

²⁶ 14602/07 JURINFO 60.

²⁷ 6355/07 JURINFO 11.

Ilyen típusú eszközök már léteznek és hozzáférhetőek, de fejlesztésre és finomításra szorulnak ahhoz, hogy a jog területén is használhatóak lehessenek. Tanulmányozásra szorul még az ilyen eszközök költsége, valamint azon jogszabályi feltételek, amelyek mellett jogi szakemberek és a lakosság használhatja őket.

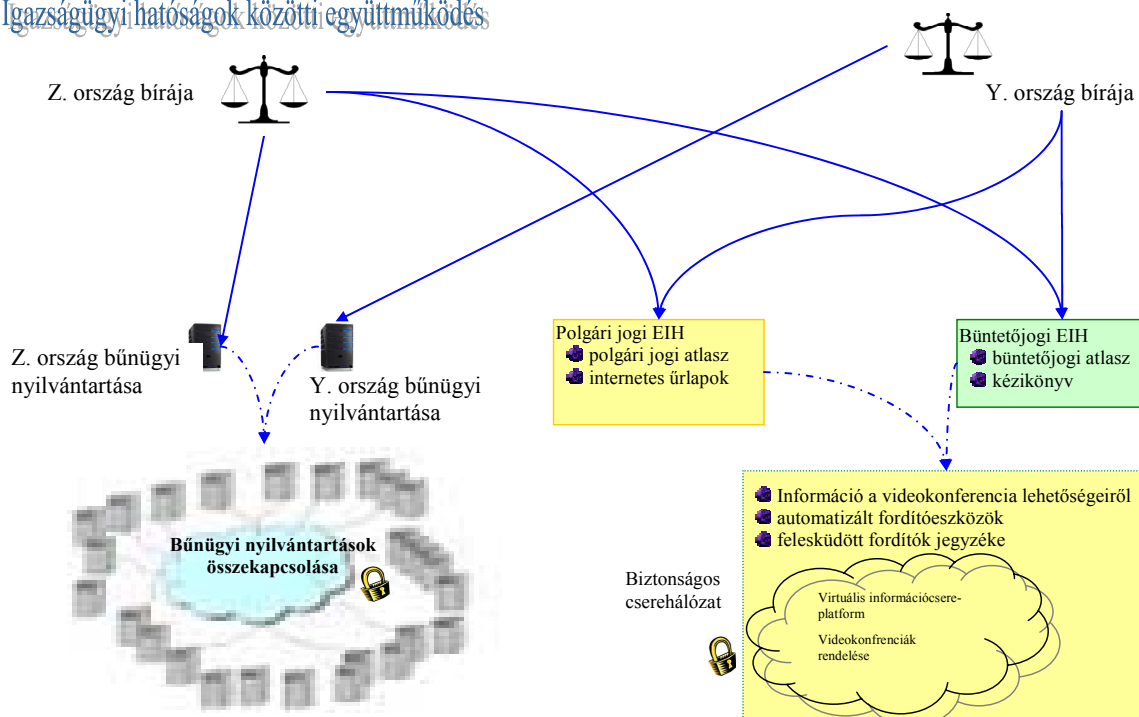
- Jogi szakfordítók és tolmácsok adatbázisa

Nem mindig egyszerű fordítót vagy tolmácsot találni bírósági eljárásban való részvételre, különösen egyes kevésbé beszélt nyelvek esetén. A jogi szakfordítók és tolmácsok adatbázisának felállítása – mivel az egész Unióra kiterjedő keresést tenne lehetővé – megkönnyítené a meglévő források számba vételét. Egy ilyen adatbázis átfogóan fejlesztené továbbá a jogi szakfordítások minőségét azáltal, hogy lehetővé tenné a különösen képzett jogi szakfordítók és tolmácsok megkeresését. További felméréseket, és amennyiben lehetséges, kísérleti programot kellene indítani, amelynek során vizsgálni kellene a más tagállamokban tevékenykedő jogi szaktolmácsok szolgáltatásának videokonferencia keretében történő igénybevételét.

- Automatizált fordítást lehetővé tevő internetes űrlapok

A legtöbb uniós eszközt a kölcsönös érthetőség megkönnyítése céljából egységesített űrlapok kísérik. Az igazságügyi együttműködés hatékonyságának fokozása érdekében lehetővé kell tenni, hogy ne csak magát az űrlapot, hanem a tartalmát is le lehessen automatikusan fordítani. A Bizottság igénybe veszi majd a polgári jogi és büntetőjogi hálózat és az Eurojust segítségét, hogy egységesítse a dinamikus űrlapok alkalmazását, amelyek előre meghatározott szövegeket és terminológiát használnak majd annak érdekében, hogy a kérelmeket és tájékoztatásokat az Unió valamennyi nyelvére gyorsan le lehessen fordítani.

Igazságügyi hatóságok közötti együttműködés

5. ÚTON AZ EURÓPAI E-IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI CSELEKVÉSI TERV FELÉ

A közlemény melléklete a különféle projektek vonatkozásában cselekvési tervre és ütemtervre irányuló javaslatot tartalmaz.

A hatékonyság érdekében a felelősséget egyértelműen kell megosztani a Bizottság, a tagállamok és az igazságügyi együttműködésben részt vevő egyéb érdekelték között. Pénzügyi szempontból az e-igazságszolgáltatást a meglévő finanszírozási programok, azaz a Polgári jogi jogérvényesülés program²⁸ és a Büntetőjogi jogérvényesülés program²⁹ forrásaiból kell kifejleszteni.

²⁸ 1149/2007/EK határozat (HL L 257., 2007.10.3.).

²⁹ 2007/126/IB határozat (HL L 58., 2007.2.24.).

A Bizottság általános koordinátori szerepet vállal majd, és ezáltal ösztönzi a bevált gyakorlatok cseréjét. Az alkalmazható eljárásoknak megfelelően támogatást lehet majd igénybe venni a tagállamok vagy a megfelelő szakmai szervek által javasolt projektek támogatásához. Büntetőügyek esetén bizonyos mértékig olyan nemzeti projektek is finanszírozhatók, amelyek célja fokozni az IKT-eszközök alkalmazását. Két jogalap van a tagállamok vagy érintett szervek által javasolt transznacionális e-igazságszolgáltatási projektek finanszírozására.

A Bizottság megtervezi és elkészíti az e-igazságszolgáltatás honlapját, amelyet a tagállamokkal való szoros együttműködésben tart majd fenn. A tagállamoknak kell majd frissíteniük a jogrendszerükre vonatkozó azon információkat, amelyek megjelennek a honlapon. A Bizottság továbbá koordinálja a már meglévő különféle honlapokon található információkat, és kezeli a hozzájuk kapcsolódó linkeket. A megvalósíthatósági tanulmányok eredményei alapján a Bizottság kifejleszti az európai internetes eljárásokhoz szükséges informatikai eszközöket. A honlap finanszírozása a meglévő programok keretén belül a közösségi költségvetésből történik majd.

A Bizottság folytatni kívánja a bűnügyi nyilvántartások összekapcsolására irányuló munkáját; ennek érdekében támogatja a tagállamok korszerűsítésre irányuló erőfeszítéseit; továbbá olyan referenciarendszert alakít ki, amely lehetővé teszi valamennyi fél számára az információcserét; valamint elkészíti a szükséges felméréseket, fejlesztéseket és jogalkotási javaslatokat, hogy felálljon a rendszer, és létrejöjjön a harmadik országok bűncselekmények elkövetése miatt elítélt állampolgárainak adatait tartalmazó nyilvántartás, amelynek elkészítése évek óta tanulmányozás alatt áll³⁰. Ennek érdekében a büntetőjog területének finanszírozási programját (JPEN) továbbra is fel kívánja használni³¹.

A Bizottság természetesen továbbra is közvetlen felelősséget vállal a polgári jogi ügyekben illetékes európai igazságügyi hálózatért, valamint támogatja a büntető ügyekben létrehozott igazságügyi hálózatot. Szorosan együttműködik majd a polgári jogi és a büntetőjogi hálózattal és az Eurojusttal a még hatékonyabb igazságügyi együttműködéshez szükséges eszközök kifejlesztésében, különös tekintettel az automatizált fordítás és a biztonságos információcsere eszközeire.

A pénzügyi programok felidős értékelése során figyelembe kell venni az e-igazságszolgáltatás fejlesztését, és a finanszírozás rendszerét szükség esetén át kell alakítani³². Fontolóra lehetne venni középtávon olyan horizontális program indítását, amely a polgári jogi és a büntetőjogi ügyeket egyaránt lefedné.

³⁰ COM(2006)359 végleges.

³¹ 2008-ban 15 millió eurót szánnak bűnügyi nyilvántartással kapcsolatos programokra.

³² Előirányzatok a két program számára közel 26 millió euró értékben állnak majd 2008-ban rendelkezésre.

Melléletek

1. melléklet:

Terület	Projektek	Szükséges fellépések	Időszak
<i>Az e-igazságszolgáltatás honlapja</i>			
	az e-igazságszolgáltatás honlapja oldalainak fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> – megvalósíthatósági tanulmány és a honlap fejlesztése – irányítási módszerek végrehajtása – internetes tájékoztatás az EU összes nyelvén 	2008–2011
<i>Bűnügyi nyilvántartások összekapcsolása</i>			
	nemzeti bűnügyi nyilvántartások összekapcsolása	<ul style="list-style-type: none"> – kísérleti projekt támogatása – informatikai referenciarendszer fejlesztésének bizottsági támogatása – megvalósíthatósági tanulmány a kerethatározat végrehajtásának technikai hatásairól – a rendszer megerősítése a kicserélt adatok minőségének biztosítása, valamint az adminisztratív célú információk cseréje érdekében 	2008–2011
	harmadik országok bűncselekmények elkövetése miatt elítélt állampolgárainak adatait tartalmazó nyilvántartás elkészítése	<ul style="list-style-type: none"> – megvalósíthatósági tanulmány – jogalkotási javaslat benyújtása 	2009–2010
<i>Nemzeti adatbázisok összekapcsolása</i>	(kizárólag az e-igazságszolgáltatás keretébe tartozó projektek)		
	fizetésképtelenségi nyilvántartások összekapcsolása	tagállami erőfeszítések figyelemmel kísérése	2009
<i>Elektronikus információcsere igazságügyi hatóságok között</i>			
	elektronikus aláírás	<ul style="list-style-type: none"> – a jelenlegi helyzet értékelése – tanulmány az elektronikus 	2009–2011

		aláírás jogi környezetben történő használatáról	
	biztonságos hálózat	megvalósíthatósági tanulmány	2010–2012
	virtuális információcsere-platform	megvalósíthatósági tanulmány	2012–2013
<i>A fordításhoz nyújtott segítség</i>			
	többnyelvű összehasonlító jogi szótár fokozatos összeállítása	– kísérleti projekt	2009–2013
	jogi fordítóeszközök finanszírozása valamennyi európai nyelvpárban	– meglévő eszközök értékelése – technikai és jogi megvalósíthatósági tanulmány – kísérleti projekt	2009–2013
	jogi szakfordítók és tolmácsok adatbázisának létrehozása	megvalósíthatósági tanulmány kísérleti projekt megjelentetés az európai igazságszolgáltatási hálózatok lapjain	2009
<i>Európai jogi szövegeket kísérő dinamikus űrlapok kidolgozása</i>		– megvalósíthatósági tanulmány – internetes űrlapok kidolgozása	2008–2011
	büntetőjogi EIH-űrlapok lefordítása és dinamikus űrlappá alakítása	megjelentetés az e-igazságszolgáltatás honlapján vagy a hálózatok lapjain	2009–2011
	dinamikus űrlapok készítése polgári jogi eljárásokhoz		2010–2012
	ideértve az internetes fizetését is (európai fizetési meghagyás)	megvalósíthatósági tanulmány a platform és a fizetések kezelésének biztonságossá tételéről	2010
<i>Videokonferenciák</i>			
	gyakorlati információk és útmutató kézikönyvek összeállítása	– felhasználói kézikönyvek összeállítása a tagállamok és a Bizottság által a hálózatok segítségével – közzététel a hálózatok honlapjain	2008–2009
	szakmai képzés a technológia és a felhasználás terén a szervezeteken	nincsenek	2008–2010

	belül		
<i>Bevált gyakorlatok cseréje</i>	az e-igazságszolgáltatás fórumának keretein belül	éves értekezletek szervezése az e-igazságszolgáltatás témájában	2008–2013
<i>Az igazságügyi együttműködésben részt vevő jogi szakemberek képzése</i>	* a videokonferenciák alkalmazása * fordítással és tolmácsolással, közte a jogi szaknyelvi képzéssel kapcsolatos kérdések	Együttműködés az európai igazságügyi képzési hálózattal és a tagállamokkal	2008–2013